
Leven door Hem (4)

J.G.Bulthuis

In de vorige studie over leven door Jezus Christus werden begrippen als 'woord van God' en 'vrijmaking' besproken. Voor de totstandkoming van het volwassen zoonschap zijn deze twee aspecten heel belangrijk.

Wat het woord van God betreft, is het goed te weten dat het meer omvat dan alleen de bijbel en de leer. God blijft spreken, want alleen door het woord van zijn overweldigende kracht zal de mens kunnen blijven leven op de wijze die de Schepper bedoelt. Jezus is nú de grote Spreker, de mond des Heren. Hij is het die alle dingen draagt door het woord zijner kracht (Hebr.1:3). Daarom zullen wij ons in dit artikel bepalen tot een heel bijzonder aspect van zijn spreken.

God spreekt

Door de hele bijbel heen komen wij een sprekende God tegen. Hij is betrokken bij de mens. Hij is daarin aanwezig en actief doordat zijn liefdehart heel warm voor ons klopt. Met raad en daad staat Hij de op Hem gericht mens ter zijde. Vele verhalen in het Oude Testament getuigen daarvan. In de bijbel is veel daarvan bewaard gebleven en wordt door ons 'het woord van God' genoemd. Het boek zelf 'de heilige Schrift'. Jezus citeerde nogal eens uit – zoals Hij dat noemde – de wet, de psalmen en de profeten (bv. Luc.24:44).

In het nieuwe verbond spreekt God door zijn Zoon Jezus Christus (Hebr.1:1b). Wat daarvan in de vier evangeliën bewaard gebleven is, aangevuld met wat de apostelen gezegd en geschreven hebben, is voor de christen ook woord van God. En terecht. Zonder dat woord zou er geen enkele basis voor het christendom zijn.

Daar komt nog bij dat veel van hetgeen er geschreven staat, zijn waarde en geldigheid behouden heeft tot vandaag. Hoeveel beloften zijn er die nog op vervulling wachten. Hoeveel uitspraken, wijsheden en kennis zijn onmisbaar om als gelovige te kunnen funktionieren en groeien. In dat vastgelegde woord van God vinden wij de grote blauwdruk van zijn plan met mensen. Daarbij blijft het tevens de onmisbare toets bij het geleid worden door de Geest. Het behoedt de gelovige voor afdrijven. Vandaar de eerder gedane uitspraak dat 'leven door Hem' mede een leven door dat woord van God betekent.

God sprak

Toch mogen we over het woord van God in de bijbel zeggen dat Hij het destijds gesproken **heeft**. Het is in het verleden gezegd en voorgoed vastgelegd. Daaraan wordt niets meer toegevoegd. Het is genoeg. Gods plan, zijn heilsopenbaring, komt in z'n totaliteit voldoende tot uitdrukking. De Geest kan met dat woord bij ons aan de slag. Het zal zijn volkomen vrucht gaan voort- brengen: volwassen zoonschap. Het woord dat God gesproken heeft, is zo rijk en alomvattend dat er zelfs van overblijft voor het komende vreedrijk en de eeuwigheid. Omdat zijn woord blijvende waarde en betekenis heeft, **spreekt** het (Hij) tot nu toe ons aan.

Het feit dat God gesproken **heeft**, betekent evenwel niet dat God dus nooit meer spreken zal. Wat Hij bijvoorbeeld in de oneindige eeuwigheid gaat doen is voor ons nog verborgen. Dat is voor vandaag ook niet nodig om te weten. Aan wat er tot nu toe gesproken is, hebben we meer dan genoeg. Indien wij ons eruit kunnen laten onderrichten, zullen we in niets te kort komen (Kol.1:9,10; 2 Kor.9:8-10).

God blijft spreken

In het kader van ons onderwerp, willen we ook eens de aandacht vestigen op een ander, heerlijk aspect van het spreken Gods. Dat betreft het (privé)spreken tot de enkeling of een plaatselijke gemeente. Omdat Hij zijn Zoon alle dingen in handen gegeven heeft en Jezus dus Hoofd is, weten we dat het de Héér is die Zich tot ons richt. Dit doet Hij door de heilige Geest. In omgekeerde

volgorde kunnen we stellen dat wij moeten leren 'horen wat de Geest tot de gemeente/mij zegt, als een woord dat Jezus spreekt en uiteindelijk van de Vader is uitgegaan'. (Hierbij laten wij de bediening van engelen in dit gebeuren buiten deze studie).

Het persoonlijk aangesproken worden door Hem valt onder het 'geleid worden door de Geest' (Rom.8:13). Wát er gezegd wordt, is geen nieuwe toevoeging van wat er in de Schrift aan evangelie is opgetekend, maar heeft te maken met actuele situaties van de aangesprokene. Dat kunnen omstandigheden zijn waarin er iets specifiek noodzakelijk is zoals: geloof voor een bepaalde zaak, advies bij een probleem of moeilijke keuze, hulp bij een nood, leiding voor het werk, inspiratie voor iets nieuws, antwoord op een belangrijke levensvraag, enz. Daar kan dan van alles uit voortvloeien: je ogen worden geopend voor iets, genezing begint, een nieuw werk opgezet, een leemte in denken of leven opgevuld, uitzicht geboden, een deur geopend, activiteit opgewekt, motivering verhevigd, moed en volharding aangewakkerd, hernieuwde lust om de Heer te volgen en te dienen. *Wie naar de stem van de Zoon van God hoort, zal leven* (Joh.5:25)!

Persoonlijk

Dit persoonlijk spreken is onmisbaar. Jezus bedoelde dit mede toen Hij zei dat *de mens zal leven van alle woord dat uit de mond Gods uitgaat* (Mat.4:4b). De Heer kende de Schriften als geen ander; dát woord was rijkelijk in Hem. Daaruit leefde Hij. Toch zocht Hij dagelijks de Vader om van Hem leiding te ontvangen. Hij ging niet met het in Hem wonende woord zèlf, alleen, aan de gang, maar zocht leiding daarin. Steeds weer opnieuw sprak de Vader tot Hem. Lees door deze bril nog eens Jesaja 50:4,5. Zo geleid werkte de Heer Gods woord uit en vervulde Hij zijn opdracht.

Op dezelfde wijze zullen ook wij aanspreekbaar dienen te zijn. Ja, zijn spreken bewust zoeken. *Ik wil gaan staan op mijn wachttorens en mij stellen op de wal, ik wil uitzien naar wat Hij tot mij spreken zal* (Hab.2:1). De Heer wil dit juist. We hoeven het niet zonder te doen. Hij wil en kan en zal spreken tot ieder die voor Hem wil leven

(Ps.50:7). *Des Heren vertrouwelijke omgang is met wie Hem vrezen* (Ps.25:14a).

Hemelbrood

Het is de Heer zelf die ons aanspoort *om te werken voor de spijs die blijft tot in het eeuwige leven* (Joh.6:27). Hij belooft een ieder die er een oor voor heeft en overwin-
nend leeft, het verborgen manna te geven (Op.2:17a). In het Onze Vader raadt Hij ons aan daarvoor te bidden: *Geef ons heden ons dagelijks brood* (Mat.6:11). Het woordje dagelijks draagt namelijk een geheel andere betekenis in zich dan wij uit deze overbekende tekst kennen. Traditiegetrouw wordt er gedacht aan ons dagelijks levensonderhoud. Het hele Onze Vader echter gaat over het geestelijke leven. Daarbij leerde Jezus ons in de bergrede waarin dat gebed voorkomt, dat wij juist niet bezig moeten zijn met dat dagelijkse levensonderhoud (Mat.6:25-34). Wat we daarvoor nodig hebben wordt ons door de hemelse Vader bovendien **geschonken** als wij eerst zijn Koninkrijk en gerechtigheid zoeken (vers 33).

Het Grieks voor dagelijks – in het verband bezien waar-
in deze uitdrukking gebruikt wordt – spreekt over 'het op ons komende'. Dit naar analogie van Johannes 6:32 en 51: *Mijn Vader geeft u het ware brood uit de hemel en Ik ben het levende brood dat uit de hemel nedergedaald is. Indien iemand van dit brood eet, zal hij in eeuwigheid leven*. Ons dagelijks brood is dus het levende woord van de Heer dat van boven op ons neerdaalt. Hiernaar zoeken, hier-
om bidden, hiervoor ontvankelijk zijn, dient een onmis-
baar onderdeel te zijn van ons bidden.

Zijn stem

Uit de gelijkenis van de goede herder leren wij dat Hij zijn eigen schapen bij name roept, en dat die schapen zijn stem horen en kennen. Die stem duidt het persoon-
lijk spreken van de Heer aan tot een ieder afzonderlijk. Indien wij ons daarop richten, ernaar horen en eraan gehoorzamen, zal dit ongeken-
de mogelijkheden voor ons openen. Het is immers ten ene male onmogelijk om Gods woord in al zijn aspecten en bedoeling zonder Hem waar te maken in ons leven. We zijn absoluut afhankelijk van de verlichting door heilige Geest. Maar

***De macht van
het gesproken
woord***

ook van zijn leiding in ons geloof. Daarin neemt het direkt en persoonlijk aangesproken worden door de Heer een belangrijke en wezenlijke plaats in.

Jezus is van God voor ons geworden een Wonderbare Raadsman (Jes.9:5). Hij maakt van ons geen droge theoretici maar levende volgelingen. Pas dan zijn we in staat Hem na te volgen. Zonder dat wordt het slechts 'nadoen', en dat houdt geen stand.

Uit het persoonlijk door een ander aangesproken worden in ons dagelijks leven in deze wereld, weten we dat daar een grotere geladenheid in zit dan het algemene spreken. Iemand kan iets tegen je zeggen wat zo diep 'valt' dat het tot verhevigde reacties aanleiding geeft. Onze omgangstaal kent gezegden als: toen sloeg de vlam in de pan, hij werd als door een adder gebeten, het duizelde hem, het zweet brak hem uit, toen hij dat hoorde sprong hij een gat in de lucht, ...en dat alles toen er iets speciaals gezegd werd dat raak was. De kracht en de macht van het direkte en persoonlijke woord is heel groot. Hoe sterk zal dan de stem van Jezus zijn, dat gesproken woord van God.

We weten inmiddels dat als de Heer iets zegt, Hij er altijd iets goeds mee voorheeft. Zijn woord is geest en leven. Het kan iemand zo raken dat de vlam (van enthousiasme, van liefde, van ijver, van overgave) in de pan slaat (het aarden vat). Of dat je erdoor op het juiste been gezet wordt. Of dat je tot een doorbraak komt op een bepaald vastzittend terrein. Of dat je geloofszekerheid erdoor ontvangt voor een bepaalde zaak. Het is teveel om op te noemen.

Toetsing

Herhalend wijzen we er nogmaals op dat alles getoetst dient te worden. Er zijn helaas meerdere sprekers die op ons in willen spreken, bv. vrome leugengeesten. Wat wij ook innerlijk horen, dient als een foto tegen het licht aangehouden te worden. Stemt het overeen met de Schriften? Hoort het thuis binnen de gemeente en dient het de gemeente? Leidt het tot ontwikkeling van de geestelijke mens? Bij twijfel daarover kan er altijd nog met anderen van gedachten over gewisseld worden.

Bang zijn voor ontsparing leidt ertoe dat men niet durft

Doe het zelf

te luisteren naar het mogelijk spreken van de Heer, laat staan gehoorzamen en uitvoeren. En blindelings opvolgen wat maar in je opkomt, voert tot verwarring. Geen van beide is juist. Toetsing blijft in dit alles heel belangrijk. We gaan immers een weg die niet eerder (in onze tijd) betreden is. We moeten hem zelf al tastende zien te (her)vinden. De Heer zal ieder oprecht en onderricht christen zeker koersen.

De 'doe-het-zelver' is in onze maatschappij al aardig ingeburgerd. Vele kleine klusjes worden door de mensen zelf gedaan in plaats van door een gespecialiseerde vakman. In het geestelijke echter heeft het 'zelf doen' een nare bijmaak, iets negatiefs gekregen. Voor de een betekent het dat je eigenlijk niets aan elkaar hebt in de gemeente. Je moet het immers toch allemaal alleen doen, klaagt men. Voor de ander betekent het dat-ie het beter weet en kan dan de anderen in de gemeente. De vroom-weerspannige zelfverheffing. Ik heb niemand nodig, ook de leiding niet. We worden toch allemaal zelf door de Heer geleid? Wat heeft een ander dan met mij van doen? Voor weer een ander is het een liefdeloos afschuifstelsel. Zo van: zeur niet aan m'n hoofd, pak zelf maar eens aan. En zo zouden we door kunnen gaan. Deze uitdrukking is echter ook positief te laden en te gebruiken. Dan wordt ze een stimulans om door persoonlijk geloof en kennis *de slappe handen op te heffen en de knikkende knieën te strekken* (Hebr.12:12).

Het eigene

In verband met ons onderwerp houdt dat in dat een ieder van ons – naast wat we allemaal in de gemeente ontvangen – ook zèlf eraan meewerkt om de stem van de goede Herder te gaan horen en te oefenen om eraan te gehoorzamen. Het is van het grootste belang om **zelf** te Heer te zoeken en te vinden. Om **zelf** zijn stem te horen. Om **zelf** door zijn Geest verlicht en aangeraakt te worden. Anders gezegd: maak 'iets eigens' van hetgeen het evangelie je aanreikt. En dat door persoonlijke omgang met de Heer. Het mag niet zo zijn dat de gemeente met haar dienaren in alles wat zij bieden aan kennis, pastoraat en hulp in de plaats komt van Jezus.

Hebben of zijn

Hoe fijn en goed een gemeente ook is en funktioneert, niemand van ons kan zonder een persoonlijke, direkte relatie met de Christus. Door zijn Geest weet Hij precies wat ieder nodig heeft aan inzicht, begrip en verwerking van het evangelie.

Beide situaties heeft Hij voor ons mogelijk gemaakt: èn gedurige gemeenschap met Hem, èn deel aan zijn lichaam, de plaatselijke gemeente (1 Joh.1:3; 1 Kor.12:12, 3a,27).

Het eigene dat wij dienen te ontwikkelen en te verzamelen als onze persoonlijke schat in de hemelen, is dus niet iets wat buiten of tegen de gemeente staat en ingaat. Het is datgene wat wij aan eigen hart geopenbaard krijgen en door geloof en liefde ons toeëigenen (Ef.1:18,19). Dan pas is het je eigenlijke bezit. Dat kan ons nooit meer afgenomen worden: *Verzamelt u schatten in de hemel, waar noch mot noch roest ze ontoonbaar maakt en waar geen dieven inbreken en stelen* (Mat.6:20). Niet wat we **hebben** maar wat we zelf **zijn**, blijft eeuwig.

Ware discipelen van het Koninkrijk der hemelen zijn nooit nalopers, napraters en nadoeners van anderen. Dat is namaak, kitsch, buitenkant. Dit evangelie kunnen we er niet even bij nemen bij al het andere wat we in dit leven willen verzamelen. Het is geen vorm van godsdienst zoals de heidenen die bedrijven. Het dient je eigen leven te zijn. Er is geen ander motief dan liefde en geloof dat garant kan staan om er werkelijk deel aan te hebben. God en zijn plan zijn geen systeem, geen vereniging, geen methode en geen hobby waar men 'aan doet'. Het is niet en passant mee te nemen in het leven. Het is niet verstandelijk aan te leren zoals men bepaalde technieken of een vak aanleert. Het is niet na te bootsen. Te denken dat alleen het verstandelijk begrijpen van het een en ander voldoende is om er ook te komen, is een grote misvatting. Net zo min als lidmaatschap van een gemeente of gedoopt zijn op zich komend zoonschap of behoud waarborgen.

Voor al dit bovenstaande geldt de uitspraak van Jezus in Matteüs 13:12: *Wie niet heeft, ook wat hij heeft, zal hem ontnomen worden*. Het evangelie erbij hebben bij al het andere is niet hetzelfde als het evangelie zijn. Zijn is het

Zuurdesem

woord vlees laten worden. Dit kan alleen tot stand komen als wij ons geheel gewild en bewust aan God en Jezus uitleveren, zijn evangelie als enige weg en leven geheel eigen maken tot een persoonlijke leefwijze, tot onze eerste natuur. De gelijkenis van het zuurdesem duidt daarop (Mat.13:33).

Voor de duidelijkheid spreken we liever over het moderne vervangingsmiddel gist. Deze stof wordt meteen bij de toebereiding van het deeg eraan toegevoegd. Het moet namelijk dat deeg geheel doortrekken. Zo kan er eetbaar brood van gebakken worden. Een lepel meel, een beker water en een stukje gist als losse elementen naast elkaar zijn totaal anders dan een boterham.

De werking van gist in deeg staat God voor ogen ten opzichte van ons en het evangelie: het moet ons geheel doortrekken. Deel hebben aan de goddelijke natuur, het voornemen van God met mensen, is niet te realiseren door een beetje mee te doen met het een en ander van de gemeente of met enkele (prettige) deeltjes uit het evangelie. Het vraagt om een totale kapitulatie ervoor, in alle delen en op alle terreinen van ons wezen en bestaan. *Mijn zoon, geef Mij uw hart en laten uw ogen behagen hebben in mijn wegen*(Spr.23:26). Niet één aspekt van onze persoonlijkheid mag buiten bereik blijven van het evangelie, van de Geest, van Jezus, van God. Op **alle** punten zullen wij aanspreekbaar en beïnvloedbaar dienen te zijn. Niets achter houden, niets verbergen, niets handhaven wat niet ter zake dient. Indien deze algehele overgave bemoeilijkt wordt door boze geesten (bv. de geest van weerspanning) dan zullen we niet eerder rusten tot zij overwonnen zijn in ons leven. Daarnaast onderzoeken wij onszelf waar wij onze houding, instelling en ontvankelijkheid voor Gods plan kunnen verbeteren en verduidelijken.

Het evangelie bergt in zich de alles doortrekkende kracht van het goddelijk leven. Daar bekeerlingen van het Koninkrijk der hemelen eerstelingen zijn die voor dat heerlijke proces in aanmerking komen, mogen zij geen kans voorbij laten gaan om zich daarmee geheel te laten doortrekken. Doortrokken worden van zijn gezindheid, van zijn gedachten, van zijn Schriften, van

Samengroeien

zijn spreken, van zijn Geest, van zijn natuur.

De hierboven beschreven noodzaak van een geheel samengroeien van God en de gelovige mens is met twee wat moeilijke maar vaak voorkomende woorden aan te duiden: integratie en synthese. Integratie is het opnemen van iets (hier de mens) in een groter geheel (God) dat daarmee sterker wordt. Integreren is tot een eenheid maken. Synthese is de verbinding van verschillende elementen (God en de mens) tot een hogere eenheid (nieuwe schepping) waarin de tegenstrijdigheden zijn opgeheven. Deze twee termen geven in wat moderner Nederlands weer wat God met ons voor heeft. Wie dit begrijpt, zal alles afleggen of veranderen wat daarvoor tot nu toe in de weg stond. Het wordt voor aanstaande zonen Gods een *God liefhebben uit geheel hun hart, uit geheel hun ziel, uit geheel hun verstand en uit geheel hun kracht* (Marc.12:30). De mens waarbij het evangelie, het leven Gods geïntegreerd is, wordt in praktische zin een nieuwe schepping genoemd. Alle gelovigen kunnen in principe, juridisch bezien, ook zo genoemd worden, maar wat heeft het voor zin indien dat niet leidt tot daadwerkelijke wandel van een vernieuwde en geestelijke mens (Ef.4:24; 2:10).

Het evangelie mag in ons niet op zichzelf blijven bestaan (naar Joh.12:24). Als je kiezelstenen door een deeg mengt, laten ze zich niet verenigen met dat deeg maar blijven op zichzelf. Dit in tegenstelling tot giste dat zich meteen met het deeg verbindt en tot een eenheid ermee wordt (synthese). Wie zich op deze zelfde wijze met het evangelie inlaat, kan in de komende tijd niet anders meer dan als een zoon van God leven. Hij wordt de geestelijke mens die Jezus ons schildert in de bergrede (Mat.5-7), en zoals Paulus beschrijft in de Efezebrief. Dat is de mens die uit God geboren is. Deze leeft dagelijks door het woord dat uit de mond Gods steeds weer uitgaat en tot hem komt. Hij wordt door de Geest geleid en daardoor in staat gesteld het Lam te volgen.

Dat de hartegesteldheid en inzet die nodig zijn om zo ver te komen ons aller deel mag zijn, is de vurige wens van onze Heer voor deze tijd!
